

GULATING LAGMANNSRETT

KJENNELSE

Avsagt: 15.01.2016 i Gulating lagmannsrett,

Sak nr.: 14-142808ASD-GULA/AVD1

Dommer: Lagdommer Jarle Golten Smørdal

Ankende part

Alexela Sløvåg AS

Advokat Åshild
Tveiten Fløisand

Ankemotpart

Caverion Norge AS

Advokat Geir Fjelde
Bjerga
Advokatfullmektig Ane
Ottesen

Saken gjelder krav om bevis tilgang i tvistesak.

Alexela Sløvåg AS (heretter også benevnt Alexela) har anket Bergen tingretts dom av 22. april 2014, der Alexela ble dømt til å betale kr 11 414 092 til Caverion AS (heretter også benevnt Caverion). Tvisten gjelder omstridt del av et samlet fakturakrav på ca 24,4 millioner kroner. Ankesaken, som opprinnelig var berammet til juni 2015, er berammet til oppstart 7. mars 2016.

Under saksforberedelsen for lagmannsretten har Alexela fremsatt en rekke krav om fremleggelse av dokumenter (bevis tilgang). I prosesskriv 15.9.2015 besvarte Caverion deler av disse krav, og fremla dokumenter. For noen punkter motsatte Caverion seg krav om bevisfremleggelse. I prosesskriv 2. desember 2015 krevde Alexela at Caverion skulle fremlegge rettslig beslutning som ga Konkurransetilsynet rett til å gjennomføre bevissikring i sak som gjelder samarbeid mellom aktørene i elektroinstallasjonsbransjen i Bergen. Caverion motsatte seg denne nye provokasjonen. I prosesskriv 15. desember 2015 gjentok Alexela tidligere provokasjoner. Caverion har i prosesskriv 12. januar 2016 opplyst at provokasjonene i prosesskrivet av 15. desember 2015 er gjentakelse av tidligere provokasjoner som alt er besvart, og at en vil komme tilbake til dette snarlig. Alexela har bedt om at det settes frist til 22. januar 2016 med å besvare provokasjonene.

Lagmannsretten finner det ikke nødvendig å gjengi den nærmere begrunnelse for partenes standpunkter i kjennelsen her. Caverion har motsatt seg å fremlegge informasjon om leverandørbonusavtaler og prosjektrengskaper, uten at dette pålegges av retten etter tvisteloven § 22-10, under henvisning til at dette er forretningshemmeligheter. Etter rettens vurdering er ikke Alexelas pretensjon om relevans, åpenbart grunnløse og det er tilstrekkelig konkretisert hvilken relevans man mener at disse vil ha. Opplysningene kan dermed ha betydning i saken. Ankende part er ikke en konkurrent til Caverion. Saken gjelder betydelige verdier og Caverions behov for hemmelighold vil bli tilstrekkelig ivaretatt ved krav om hemmelighold og delvis lukkede dører. For å sikre at denne plikten etterleves også på et tidlig stadium, pålegges det i denne kjennelsen taushetsplikt om slike opplysninger i medhold av tvisteloven § 22-12. De bevis som Caverion mener er forretningshemmeligheter, må samles i et eget vedlegg, hvor rettens pålegg om hemmelighold tydelig fremgår. Også de øvrige provokasjoner som er gjentatt og/eller utdypet i Alexelas prosesskriv 15. desember 2015, bes besvart av Caverion. Fristen settes til 22. januar 2016.

Lagmannsretten finner ikke på nåværende tidspunkt tilstrekkelig grunnlag for å gi pålegg om å fremlegge grunnlaget for Konkurransetilsynets bevissikring hos elektroentreprenører i Bergens-området. Alexela har ikke gitt en tilstrekkelig begrunnelse for hvilken bevisverdi slike opplysninger har for sakens materielle side. Kravet synes spontant fremsatt samme

dag som den ene fagkyndige meddommer vurderte seg som inhabil og fratrådte, og synes å være begrunnet med at avgjørelsen "kan" være relevant. Problematikken vil bli tatt opp med personer som er aktuelle som ny meddommer, som del av den vanlige habilitetsvurdering. Retten vil likevel bemerke at Caverion har en plikt til på egen hånd å opplyse om relevante forhold, jf tvisteloven § 21-4. Det vil også foreligge forklaringsplikt for partsrepresentant og vitne. Det vil neppe bli akseptert under ankeforhandlingen at slike forklaringer begrenses til å si at man ikke vil gi kommentarer. Av denne grunn bes Caverion i prosesskrift gi en kort redegjørelse for hva undersøkelsessaken gjelder, og hvorfor den ikke er relevant i denne sak. Det er for dette formål ikke nødvendig å navngi andre impliserte selskaper.

SLUTNING

1. Caverion AS pålegges å besvare de provokasjoner som er omhandlet i prosesskriv 15. desember 2015 fra Alexela Sløvåg AS.
2. I den grad pålegget i pkt 1 gjelder drifts- eller forretningshemmeligheter, pålegges hemmelighold etter tvisteloven § 22-12 (2).
3. Caverion AS plikter å gi en kort redegjørelse for hva Konkurransetilsynet undersøkelsessak gjelder. For øvrig tas krav om bevisfremleggelse knyttet til dette bevis, ikke til følge.
4. Frist for bevisfremleggelse etter pkt. 1, 2 og 3, settes til 22. januar 2016.

Jarle Golten Smørdal

Rettledning om ankeadgangen i sivile saker vedlegges.

Dokument i samsvar med undertegnet original.

Tonje Olsnes

Rettledning om ankeadgangen i sivile saker

Reglene i tvisteloven kapitler 29 og 30 om anke til lagmannsretten og Høyesterett regulerer den adgangen partene har til å få avgjørelser overprøvd av høyere domstol. Tvisteloven har noe ulike regler for anke over dommer, anke over kjennelser og anke over beslutninger.

Ankefristen er én måned fra den dagen avgjørelsen ble forkynt eller meddelt, hvis ikke noe annet er uttrykkelig bestemt av retten. Ankefristen avbrytes av rettsferien. Rettsferie er følgende: Rettsferiene varer fra og med siste lørdag før palmesøndag til og med annen påskedag, fra og med 1. juli til og med 15. august og fra og med 24. desember til og med 3. januar, jf domstoloven § 140.

Den som anker må betale behandlingsgebyr. Den domstolen som har avsagt avgjørelsen kan gi nærmere opplysning om størrelsen på gebyret og hvordan det skal betales.

Anke til lagmannsretten over dom i tingretten

Lagmannsretten er ankeinstans for tingrettens avgjørelser. En dom fra tingretten kan ankes på grunn av feil i bedømmelsen av faktiske forhold, rettsanvendelsen, eller den saksbehandlingen som ligger til grunn for avgjørelsen.

Tvisteloven oppstiller visse begrensninger i ankeadgangen. Anke over dom i sak om formuesverdi tas ikke under behandling uten samtykke fra lagmannsretten hvis verdien av ankegjensstanden er under 125 000 kroner. Ved vurderingen av om samtykke skal gis skal det blant annet tas hensyn til sakens karakter, partenes behov for overprøving, og om det synes å være svakheter ved den avgjørelsen som er anket eller ved behandlingen av saken.

I tillegg kan anke – uavhengig av verdien av ankegjensstanden – nektes fremmet når lagmannsretten finner det klart at anken ikke vil føre fram. Slik nekting kan begrenses til enkelte krav eller enkelte ankegrunner.

Anke framsettes ved skriftlig ankeerklæring til den tingretten som har avsagt avgjørelsen. Selvprosederende parter kan inngi anke muntlig ved personlig oppmøte i tingretten. Retten kan tillate at også prosessfullmektiger som ikke er advokater inngir muntlig anke.

I ankeerklæringen skal det særlig påpekes hva som bestrides i den avgjørelsen som ankes, og hva som i tilfelle er ny faktisk eller rettslig begrunnelse eller nye bevis.

Ankeerklæringen skal angi:

- ankeinstansen
- navn og adresse på parter, stedfortredere og prosessfullmektiger
- hvilken avgjørelse som ankes
- om anken gjelder hele avgjørelsen eller bare deler av den
- det krav ankesaken gjelder, og en påstand som angir det resultatet den ankende parten krever
- de feilene som gjøres gjeldende ved den avgjørelsen som ankes
- den faktiske og rettslige begrunnelse for at det foreligger feil
- de bevisene som vil bli ført
- grunnlaget for at retten kan behandle anken dersom det har vært tvil om det
- den ankende parts syn på den videre behandlingen av anken

Anke over dom avgjøres normalt ved dom etter muntlig forhandling i lagmannsretten. Ankebehandlingen skal konsentreres om de delene av tingrettens avgjørelse som er omtvistet og tvilsomme når saken står for lagmannsretten.

Anke til lagmannsretten over kjennelser og beslutninger i tingretten

Som hovedregel kan en *kjennelse* ankes på grunn av feil i bevisbedømmelsen, rettsanvendelsen eller saksbehandlingen. Men dersom kjennelsen gjelder en saksbehandlingsavgjørelse som etter loven skal treffes etter et skjønn over hensiktsmessig og forsvarlig behandling, kan avgjørelsen for den skønnsmessige avveiningen bare angripes på det grunnlaget at avgjørelsen er uforsvarlig eller klart urimelig.

En *beslutning* kan bare ankes på det grunnlaget at retten har bygd på en uriktig generell lovforståelse av hvilke avgjørelser retten kan treffe etter den anvendte bestemmelsen, eller på at avgjørelsen er åpenbart uforsvarlig eller urimelig.

Kravene til innholdet i ankeerklæringen er som hovedregel som for anke over dommer.

Etter at tingretten har avgjort saken ved dom, kan tingrettens avgjørelser over saksbehandlingen ikke ankes særskilt. I et slikt tilfelle kan dommen isteden ankes på grunnlag av feil i saksbehandlingen.

Anke over kjennelser og beslutninger settes fram for den tingretten som har avsagt avgjørelsen. Anke over kjennelser og beslutninger avgjøres normalt ved kjennelse etter ren skriftlig behandling i lagmannsretten.

Anke til Høyesterett

Høyesterett er ankeinstans for lagmannsrettens avgjørelser.

Anke til Høyesterett over *dommer* krever alltid samtykke fra Høyesteretts ankeutvalg. Slikt samtykke skal bare gis når anken gjelder spørsmål som har betydning utenfor den foreliggende saken, eller det av andre grunner er særlig viktig å få saken behandlet av Høyesterett. – Anke over dommer avgjøres normalt etter muntlig forhandling.

Høyesteretts ankeutvalg kan nekte å ta til behandling anker over *kjennelser og beslutninger* dersom de ikke reiser spørsmål av betydning utenfor den foreliggende saken, og heller ikke andre hensyn taler for at anken bør prøves, eller den i det vesentlige reiser omfattende bevisspørsmål.

Når en anke over kjennelser og beslutninger i tingretten er avgjort ved kjennelse i lagmannsretten, kan avgjørelsen som hovedregel ikke ankes videre til Høyesterett.

Anke over lagmannsrettens kjennelse og beslutninger avgjøres normalt etter skriftlig behandling i Høyesteretts ankeutvalg.